

Nad'ova pomsta múzeu SNP a letisko Sliač ako vojenská základňa cudzích mocností

- CZ24 News | 1. listopadu 2021

SLOVENSKO: Letisko Sliač po osemdesiatich piatich rokoch definitívne končí s civilnou leteckou prevádzkou a prepúšťa svojich zamestnancov. Dnes sa rekonštruje za takmer 68 miliónov eur (šepká sa, že časť bude financovaná z prostriedkov NATO). Deje sa tak z dôvodu nákupu 14 kusov zastaraných, značne hlučných jednomiestnych amerických stíhačiek F-16V.

Ako ukazujú aj posledné udalosti, snahy o deformovanie a prekrúcanie našich národných dejín aj novodobej histórie pokračujú v duchu uznesenia EP z roku 1019 s požehnaním našich najvyšších predstaviteľov. Verejne i zakryto sa vytvára tlak na zmenu našich postojov k vlastnej minulosti, najmä v oblasti chápania príčiny vzniku druhej svetovej vojny a jej dôsledkov. Vláda a jej predstavitelia naoko predstierajú svoj pozitívny vzťah k našim dejinám, k odkazu SNP, protifašistickému odboju, ale vzápätí to svojimi činmi vyvracajú. Za príklad môže poslúžiť aj tohtoročný priebeh osláv SNP v Banskej Bystrici. Rečníci sa predbiehali v čítaní vzletných, neúprimných fráz, ktoré im niekto napísal, ale duchom boli inde. Do uzatvoreného areálu vpustili len tretinu pozvaných odbojárův, občanův a ostatní zostali za plotom. Potom sa niektorí politici pohoršovali, že dav nespokojných občanův a odbojárův, ktorí by si boli zaslúžili viac porozumenia, rušil neúprimné prejavy verchušky. Tieto oslavy 77. výročia SNP miestami budili dojem neosobnosti a neúprimnosti, ako by to rečníci chceli mať čo najskôr za sebou a rýchlo sa pobrať domov. Stál som tam tiež za plotom s jedným 89-ročným odbojárům, nositeľom dvoch vojnových krížův, ktorý bol takisto sklamaný a dával to aj najavo. Ani ministerka kultúry asi neprekypuje pozitívnym vzťahom k odkazu SNP, čo potvrdila aj znížením dotácie na tieto oslavy a svojou veľkou snahou o likvidáciu Múzea SNP v Banskej Bystrici.

Podpredseda PSN Emil Vestenický: NATO neprináša nič pozitívne, len agresiu bez hraníc, preto by nemalo existovať! USA zneužívajú NATO na svoje ciele proti Rusku. Keby sa Rusko podvolilo americkým záujmom a odsúdilo tak na otroctvo seba i celý svet, USA aj s celým blokom NATO by sa prestali oň zaujímať. NATO ohrozuje tých, čo odmietajú americkú svetovládu.

ČÍTAJTE TIEŽ: NAĎ V TICHOSTI ODSŤÚPIL VOJENSKÉ LETISKO SLIAČ AMERIČANOM

Letisko Sliač po osemdesiatich piatich rokoch definitívne končí s civilnou leteckou prevádzkou a prepúšťa svojich zamestnancov, ako 12. augusta oznámila agentúra SITA. Na letiskách Bratislava a Sliač nastali personálne zmeny, keď minister dopravy do riadiacich funkcií vymenoval nových manažerův. Novým predsedom predstavenstva Letiska Sliač je Radoslav Krajči, ktorý bol zvolený len na šesť mesiacův, počas ktorých ministerstvo dopravy podáva návrh na likvidáciu spoločnosti Letisko Sliač. Už v decembri 2020 bolo na letisku zrušených 26 pracovných pozícií z 37, čo potvrdil aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo Zvolene. Prevádzka civilnej časti letiska sa skončila ku koncu roka 2020, poslední zamestnanci boli prepustení do 1. mája 2021. Zamestnanie si zatiaľ udržalo len 12 ľudí, ktorí vykonávajú práce spojené s likvidáciou majetku spoločnosti. Podľa ministra dopravy

Andreja Doležala ministerstvo ako jediný akcionár „nemá zdroje na to, aby udržiavalo spoločnosť, ktorá nie je zisková“. Je pravda, že ani jedno z našich dopravných letísk na Slovensku nie je ziskové (deje sa to však aj v zahraničí) a bez dotácií z ministerstva dopravy by neprežili. V prípade letiska Sliač je to tiež otázka na samosprávny kraj, ktorý sa z neznámych dôvodov vzdal svojho 30-percentného podielu, a na ministerstvo dopravy, či sa zobudia z ekonomického bezvedomia a pomôžu mu prežiť. Letisku, na ktorom bolo ešte v roku 2011 odbavených viac než 12-tisíc letov (z nich asi polovica civilných) a v roku 2019 bolo odbavených viac ako 40-tisíc pasažierov. Je však viac ako pravdepodobné, že civilné letisko definitívne skončí.

ČÍTAJTE TIEŽ: [GENERÁL VESTENICKÝ: KAM AŽ DOLETIA AMERICKÉ TOMAHAWKY V RUSKU?](#)

Milióny z NATO

Letisko sa po odchode letectva sovietskej strednej skupiny vojsk vrátane čs. vojenského letectva a po odčlenení sa civilnej časti od Československých aerolínií od 1. januára 1991 stalo medzinárodným letiskom so zmiešanou civilnou a vojenskou prevádzkou. Od 1. septembra 1945 bola tu spustená pravidelná vnútroštátna doprava Praha - Bratislava a Bratislava - kúpele Sliač - Košice. Po jeho rekonštrukcii a modernizácii v roku 2010, v rámci ktorej bola predĺžená aj jeho vzletová a pristávacia dráha na 2400 metrov, sa jeho koeficient zvýšil z čísla 8 na 10, čo plne vyhovuje všetkým súčasným civilným lietadlám. Počas vojenského leteckého cvičenia NATO Mace XIII tam v roku 2010 bez problémov pristál aj americký bombardér B-52. Dnes ho ideme opäť rekonštruovať za predpokladané náklady takmer 68 miliónov eur bez DPH (šepká sa, že časť bude financovaná z prostriedkov NATO). Toto všetko sa udeje z dôvodu nákupu 14 kusov zastaraných, značne hlučných jednomiestnych amerických stíhačiek F-16V. Rekonštrukčné práce na letisku Sliač by mali byť skončené do konca roka 2022, keď sa očakáva dodávka prvých dvoch kusov stíhačiek F-16C/D block 70/72.

Vrtuľníky Black Hawk počas prehliadky vrtuľníkových jednotiek OS SR a US Army dislokovaných na leteckej základni Sliač v rámci mediálneho dňa pri príležitosti cvičenia Slovenský štít - 15. jún 2021.

Základňa cudzích mocností

V čase, keď nemáme peniaze na zdravotníctvo, keď nám ľudia zbytočne umierajú len preto, že neriešime a odkladáme preventívne vyšetrenia, keď kolabuje školstvo, poľnohospodárstvo, keď ľudia nemajú kde bývať, keď zdražujeme energie, potraviny a iné, ideme za dve miliardy nakupovať vojenskú techniku a budovať leteckú základňu, kam nebudú mať prístup ostatné zložky okrem armády. Pod tlakom verejnosti minister obrany Jaroslav Naď pripustil, že po skončení rekonštrukcie letiska nebude mať námietky proti obnoveniu civilnej prepravy na letisku Sliač. Je to blud, chiméra a sám tomu nemôže veriť, keď ministerstvo dopravy v ponukovom konaní odpredáva všetok majetok spoločnosti Letisko Sliač vrátane prístavného pohyblivého schodiska k lietadlám. Sme informovaní od susedov, kde pustili na svoje územie jednotky NATO (Rumunsko, Poľsko), že tieto priestory majú vytvorenú širokú ochrannú zónu a sú pre ostatných občanov neprístupné, hermeticky uzatvorené, a to pravdepodobne postihne aj naše letisko Sliač a celú dolinu Hrona medzi Banskou Bystricou a Zvolenom. Aj počas dvadsaťročnej „dočasnosti“ pobytu sovietskych vojsk bola z letiska Sliač povolená aj civilná letecká doprava a na letisku sa odohrávali aj civilné akcie a organizovali obľúbené letecké dni. Dnes akoby nikomu z kompetentných neprekážalo, že budú tieto extrémne hlučné stíhačky svojím hlukom obťažovať okolité obce, mestá, kúpele Sliač, liečebňu Kováčová, že pre utajený režim bude pravdepodobne obmedzený presun po bočných komunikáciách okolo letiska. Pýtam sa, čo robia predstavitelia kraja, okresov, spoločenských organizácií, liečební pre záchranu tohto letiska, bývalej perly našich dejín? Je to skutočný klenot našej novodobej histórie, preto nedovoľme z neho urobiť základňu cudzích mocností.

Prvé slobodné územie

Napriek nedostatkom, ktoré vždy sprevádzajú udalosti takého rozsahu, bolo naše SNP najväčším protifašistickým vystúpením v strednej Európe. Od začiatku sa stalo spojencom protifašistickej koalície a všetky mocnosti priznali povstalcov štatút partnera. Letisko Sliač (Tri Duby) bolo pre SNP najbyťostnejšou súčasťou a má pre nás Slovákov nedoceneniteľný význam. Jeho najslávnejším obdobím bol rok 1944, príprava a priebeh SNP, keď sa na ňom odohrávali najdôležitejšie udalosti našej novodobej histórie. Práve vtedy toto letisko predstavovalo prvé slobodné územie v nepriateľskom obklúčení a bolo hlavným prvkom vzdušného mosta na zásobovanie povstalcov, zabezpečovalo ich spojenie so svetom. Bolo opakovane bombardované a opäť upravované. Kombinovaná letka narýchlo vytvorená z lietadiel, ktoré sa nachádzali v auguste 1944 na letisku už od prvých dní SNP, z tohto letiska svojou leteckou činnosťou podporovala boje povstalcov. Sem na toto letisko prilietali vojenské misie spojencov a materiálna pomoc, vykonával sa odtiaľ odsun viac ako 700 ranených bojovníkov povstania. Na toto letisko bola postupne presunutá aj 2. čs. samostatná paradesantná brigáda a čs. letecký pluk, ktoré zohrali významnú úlohu pri dočasnom stabilizovaní frontu. Aj preto si letisko právom zaslúžilo čestný názov Letisko SNP Tri Duby. Tu sa vytvorila aj tradícia každoročného stretávania účastníkov SNP, 2. čs. parabrigády, obľúbené každoročné letecké dni SIAF na počesť SNP s účasťou často viac než 50- až 70-tisíc občanov. Ešte žijúci odbojármi a ostatní občania, ktorí s veľkou obľubou každoročne navštevovali letecké dni v Banskej Bystrici, boli pri tohoročných oslavách sklamaní, keď bol letecký deň preložený zo Sliača do Malaciek.

Urážka odbojárov

Preloženie leteckého dňa v tomto roku zo Sliača do Malaciek sa nedá hodnotiť inak než ako provokácia, otočenie hodnôt, zrejme v duchu nových tradícií, ktoré bude v budúcnosti vyznávať naša pravicová prozápadná vláda. Nemecká armáda, ktorá obsadzovala Čechy a Moravu ako budúci protektorát, obsadila v roku 1939 aj značnú časť západného Slovenska, od pravého brehu rieky Váh na západ, ako tzv. ochrannú zónu (Schutzzone). Už 16. marca 1939 aj letisko Malacky-Nový dvor prevzali zložky nemeckej Luftwaffe a stalo sa jednou z hlavných výcvikových oblastí nemeckej armády na tomto území. Bola tu okrem iného umiestnená aj tzv. Veľká škola bojových letcov 2, škola na prípravu záškodníkov proti partizánom. Po vypuknutí SNP nemecké letectvo práve z tohto letiska opakovane bombardovalo letisko Sliač-Tri Duby, kruto napádalo postavenia povstalcov a pôsobilo im značné straty. Gestapo a kriminálna polícia tu mali svoje rezidencie a sem sústredžovali zajatých povstalcov. Toto letisko bolo nástupiskom proti povstalcov od začiatku až do konca. Tu nebolo koho a čo oslavovať, preto aj situovanie osláv na toto letisko vyznelo ako naplutie do tváre účastníkom SNP.

Ministrova pomsta múzeu SNP

Podobne sa vyvíja aj situácia okolo Múzea SNP v Banskej Bystrici, ktoré má byť po novom rozdelené medzi ministerstvá kultúry a obrany. Minister obrany Jaroslav Nad' sa na sociálnej sieti vyjadril: „Nič negatívne nečakajte, skôr naopak, múzeum sa bude modernizovať a najmä prestane proruská propaganda,“ čím deklaroval, o čo mu vlastne ide. Toto riešenie mohol navrhnúť len človek alebo ľudia, ktorí chcú viac škodiť ako riešiť situáciu a nevidia priepastný rozdiel v zameraní a poslaní tejto inštitúcie a obidvoch ministerstiev. Podľa oznámeného zámeru rozdelenia Múzea SNP by mala byť trojrozmerná technika a materiál odovzdané do Vojenského historického ústavu (VHÚ), ktorý riadi vojenské historické múzeá (VHM), a ostatná dokumentácia do správy MK SR. VHÚ po opakovanom tabulkovom znižovaní odborného personálu a tým aj rozpočtu má starosti, ako uchovať svoju vlastnú techniku a materiál v múzeách (keď sa dajú ešte tak nazvať) v Piešťanoch a na východe v akom-takom stave. Okrem veľkorozmernej techniky dodnes nemá vybudované priestory na prezentáciu ostatného zbierkového materiálu, ktorý spravuje. To, čo sprístupnili pracovníci VHM v hangári a na letisku v Piešťanoch, je len torzo toho, čo by bolo potrebné prezentovať. Som smutný, keď navštívim

VHM v ČR, kde skutočne je čo vidieť. Boli sme predsa spoločná republika, prečo je taký priepastný rozdiel aj v tejto oblasti? Česká republika má najmenej tri vybudované a sprístupnené hlavné VHM a niekoľko drobných vojenských múzeí!

Minister obrany SR Jaroslav Naď chce do tejto mizérie ešte prepodriaďiť Múzeum SNP, musí to byť buď pomsta, alebo úplné diletantstvo. Tu je rozpor medzi vzletnými slovami, ako si vážime odkaz SNP, a činmi, ktorými dokazujú opak. Nevidím v Európe národ, ktorého predstaviteľa by tak hrubo a necitlivo pristupovali k vlastným dejinám. Hanbím sa za takúto vládu! Už môžeme len očakávať, kedy navrhnú zbúrať aj pamätník SNP v Banskej Bystrici.

Autor Ján Dibala je predseda klubu trenčianskych historikov SHS

Zdroj: thesaker.is